

Той вика за единство и за логика. Господи, нима азъ, пакъ азъ трѣбва да разказвамъ на филолози и на такива отлични езиковѣдци като Младенова, че въ езика, че въ езицитѣ нѣма единство, нѣма логика, а само речъ, жива речъ за диалектитѣ на говора! Помислете си, какво би излѣзло, ако нагласимъ по логиката си и по законитѣ на единството езика на най-добрия поетъ, езика на всѣки човекъ! Не бихме могли да намѣримъ нигде спасение отъ тоя ужасъ. Ако е логика, сами защо пишатъ на стр. 7 „символъ“, а не „символъ“? И много други бихъ имъ наброилъ. Езикътъ е живъ, защото се състои отъ противоречия, иначе би заприличалъ на отдавна умрѣла, изсѣчена, нарѣзана на дъски гора и скована върху нѣкой хамбаръ. Младеновъ противопоставя на Вазова покойния Пенчо Славейковъ. Вазовъ пишелъ „гърди геройски“, а Славейковъ пишелъ „легнаха хероитѣ да спятъ“, Слава Богу! Най-сетне и единъ примѣръ отъ живата речъ. Но тука — кой е поетъ? Славейковъ или Вазовъ? Особено Вазовото „Тъменъ герой“. Нима Вазовъ е чувствувалъ като чужда дума думата „герой“, когато я е писалъ? Той е живъ, нека каже. Представете си, „Тъменъ герой“ и „Тъменъ юнакъ“ — не значатъ ли друго?

Славейковъ, той наистина я е чувствувалъ като чуждица. Просто не е мислилъ за герой, не е мислилъ за произхода на думата. Иначе, увѣренъ съмъ, той най-добре би ме разбралъ и би поправилъ на всегда „херой“ на „герой“. Освенъ това, не бива да се прикрива, Пенчо Славейковъ имаше много недоразумения въ езика си, макаръ и да разбираше страшно много отъ тия работи. Той никога не можа да почувствува, напримѣръ, разликата между одушевления и неодушевления предметъ. Затова казваше и пишеше „столътъ, когото купихъ“, „пѣськътъ, върху когото легнахъ“ и пр. Кървава пѣсенъ е пълна съ такива „когото“. Може би да става препирня, че тука Славейковъ бърка, и бърка отъ незнание, отъ недовиждане, отъ инатъ дори, както ми се струва — защото еднажъ дълго се препирахъ съ него по тия въпроси, и той почти каза, че се инати само.

* * *

Има да отговарямъ на по-дългата статия по поводъ на моитѣ бележки въ Развигоръ и на г. А. Т. Баланъ. Наистина, умилителна е ревността (Боже! и тая дума е грѣцка! Еревунъ — дирене, стремение, старание, и пр. Защо не я пишемъ съ „е“ въ началото?) Наистина симпатична е яростта, съ която той се нахвърля върху всѣки езиковъ въпросъ. И азъ свалямъ шапка предъ тая енергия. Но нему ще отговоря другъ пжтъ, особено ще докажа, какъ енергията му би дала по-хубави плодове. А сега ще изтъкна нѣкои недобри работи въ списанието, които по никой начинъ не могатъ и не бива да стоятъ тамъ.

Преди всичко — то е много утечително. На мѣста се мжчи, пжшка дори да бжде живо, но и жалко. Тѣй напримѣръ въ началото, пжкъ и всегде въ първата статия. Сухо, сухо, сухо — говори се за правилната българска речъ и току се извиква: „Нима вѣчно тѣй? О,